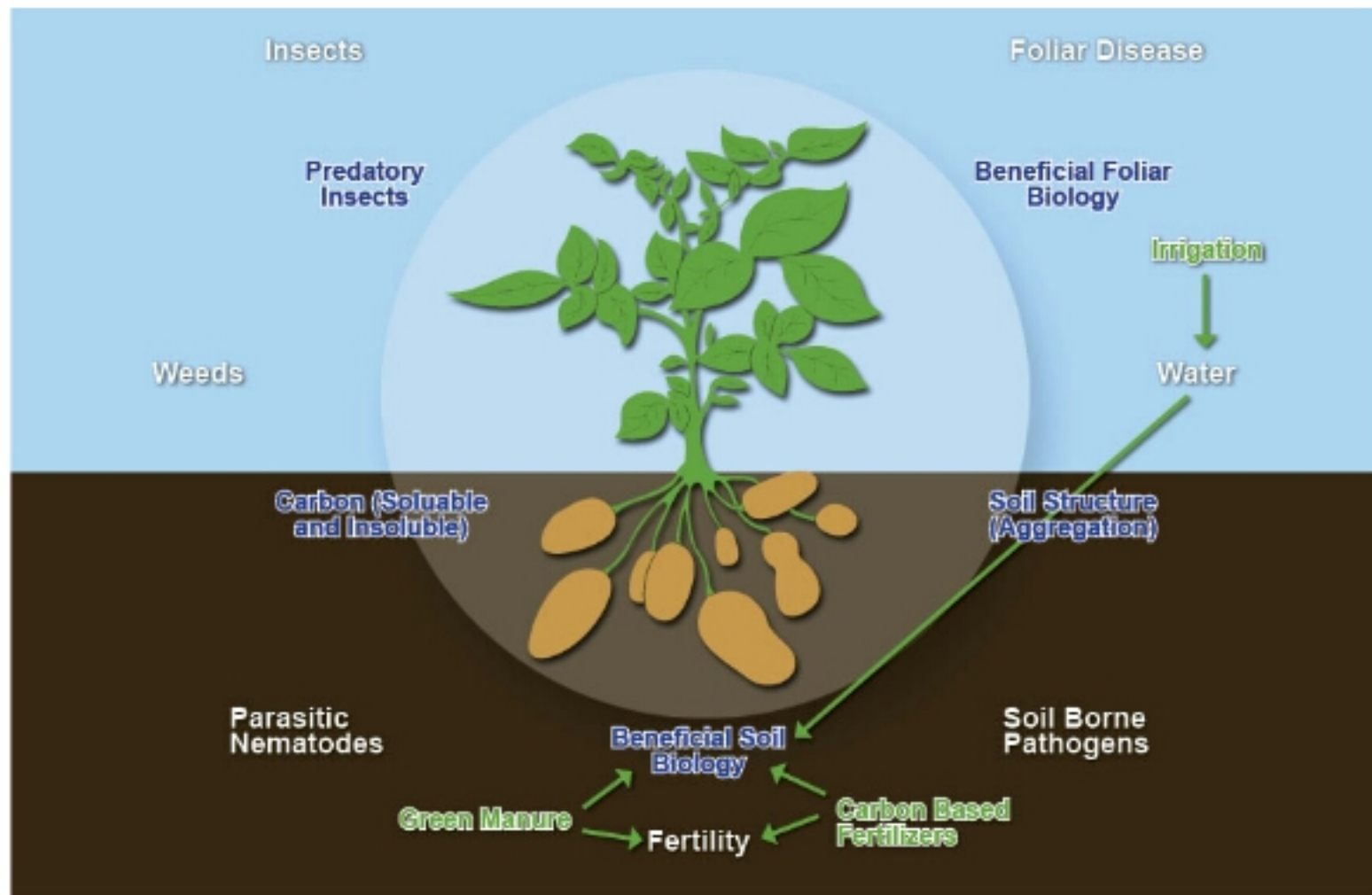

မြေပဲ စိုက်ပျိုးနည်း

မြေပဲအမည်ကို အောက်ပါအတိုင်း ခေါ်ဝေါ်ကြောင်းသိရပါသည်။

- (က) သီးနှံအမည် - မြေပဲ
- (ခ) အင်္ဂလိပ်အမည် - GROUND NUT, PEANUT, MONKEY-NUT, EARTH-NUT
- (ဂ) ရုက္ခဗေဒအမည် - ARACHIS HYPOGAEA L.
- မျိုးရင်း - LEGUMINOCEAE

ပဲ၏ပုံသဏ္ဍာန်၊ အရွယ်အစားနှင့် အရောင်အဆင်း

မြေပဲပင်သည် ပဲမျိုးသီးနှံတစ်မျိုးဖြစ်သည်။ အပင်မှာ ပင်နိမ့်တစ်နှစ်ခံပင်သာဖြစ်သည်။ ပင်စည် သည် ထောင်မတ်လျက် ပင်စည်ပတ်လည်မှ အကိုင်းအခက်တို့သည် ဖြာထွက်သည်။ အရွက်မှာ ငှက်မွှေးပုံရွက်ပေါင်းဖြစ်၍ ရွက်ဖွားနှစ်စုံပါသည်။ မြေပဲပင်များ၏ အပင်ကြီးထွားမှု၊ အကိုင်းအခက်များ ထွက်ပေါ်ပုံပေါ်မှုတည်၍ ပင်ထောင်မျိုးနှင့် ပင်ပြန့် မျိုးဟူ၍ခွဲခြားကြသည်။ ပင်ထောင်မျိုးတွင် ပင်စည်နှင့် ဘေးကိုင်းများသည် အထက်သို့ ထောင်မတ်လျက် ကြီးထွားကြပြီး၊ ပင်ပြန့် မျိုးတွင် ပင်စည်သာ ထောင်မတ်၍ ဘေးကိုင်းများမှာ မြေမျက်နှာပြင်တစ်လျှောက် ထွားသွား၍ ကြီးထွားကြသည်။ ပင်ထောင်၏ အရွက်ရောင်သည် အစိမ်းဖျော့အရောင်ဖြစ်ပြီး၊ ပင်ပြန့်ရွက်သည် အစိမ်းရင့်ရောင်ဖြစ်သည်။

အသီး၏ပုံသဏ္ဍာန်နှင့်အရွယ်အစား

မြေပဲသီး သို့မဟုတ် မြေပဲတောင့်သည် မြေပဲပင်၏ စွယ်ခေါ် ဖိုမရိုးတန် မြေကြီးထဲသို့ တိုးဝင် ပြီးနောက် အစေ့အိမ်သည် မြေပဲတောင့် (အသီး) အဖြစ်သို့ ကြီးထွားလာသည်။ မြေပဲတောင့် တစ်တောင့် အတွင်း အစေ့

(၁) စေ့မှ (၆) စေ့အထိ ပါနိုင်သည်။ အများအားဖြင့် (၁) စေ့မှ (၃) စေ့ပါသည်။ ပင်ထောင်မြေပဲတွင် အသီးသည် အပင်ခြေ၌ စုပုံ၍သီးပြီး၊ ပင်ပြန့်တွင်ကိုင်းများ တလျှောက် မြေနှင့် ထိသောနေရာများတွင်သီးသည်။ ပင်ထောင်တွင် အတောင့်သည်ပါး၍ ပျော့ပြီး၊ ပင်ပြန့်တွင် ထူ၍ မာသည်။ ပင်ထောင်က အစေ့အဆံပိုပြည့်ဝသည်။

မြေပဲဆံတွင်ပါဝင်သော အဟာရဓါတ်များ

မြေပဲဆံ၊ မြေပဲစေ့တွင် ပါဝင်သော အဟာရဓါတ်များ ဓါတ်ခွဲစမ်းသပ်ရာ၌ အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရှိရကြောင်း၊ ကုန်သွယ်လယ်ယာရိတ်သိမ်းချိန်လွန်နည်းပညာစာစောင် (အတွဲ- ၂၊ အမှတ် ၆) မှသိရှိရပါသည်။

- (၁) ပရိုတင်းဓါတ် 25.4 % - 33.8 %
- (၂) အဆီဓါတ် 44.5% - 56.3 %
- (၃) ကာဘိုဟိုက်ဒရိတ်ဓါတ် 6.0 % - 24.9 %
- (၄) ဆူးခရိစ့်သကြား 2.9 % - 6.4 %
- (၅) ကော်ဓါတ် 0.9 % - 5.3 %
- (၆) ပင်တိုဆင် 2.2 % - 2.7 %
- (၇) အမျှင်ဓါတ် 1.0 % - 1.9 %
- (၈) ပြာဓါတ် 1.8 % - 2.9 %
- (၉) ကယ်လိုရီ ၁၀၀ ဂရမ် တွင် ၅၆၄ K Cal

မြေပဲဆံတွင် ဗီတာမင် အေ၊ ဘီ(၁)၊ ဘီ(၂)၊ ဘီ(၆)၊ ဘီ(၁၂)၊ ဗီတာမင်စီ၊ ဗီတာမင်အီး၊ ဗီတာမင်ကေ စသည်တို့လည်း အမျိုးအစားအလိုက် ပါဝင်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

မြေပဲဆံတွင် အဟာရဓါတ်များ အလွန်ပြည့်ဝသဖြင့် ကျန်းမာရေးကို အထောက်အကူပြု စေသည်။ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအသီးသီးတွင် အဟာရတိုးတက်စေရန် မြေပဲဆံကို နည်းမျိုးစုံဖြင့် ပြုပြင်အသုံးပြု ကြပါသည်။

မြေပဲပင်၏မူရင်းဒေသ

မြေပဲပင်၏မူရင်းဒေသအဖြစ် တောင်အမေရိကတိုက်ရှိ ဘရာဇီးလ်နိုင်ငံဖြစ်သည်ဟု အများက လက်ခံယူဆထားကြောင်းသိရပါသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် အာဂျင်တီးနားနိုင်ငံ၊ မြောက်အမေရိကတိုက်နှင့် တရုတ်ပြည်တို့သို့ ပြန့်နှံခဲ့သည်။

စိုက်ပျိုးဒေသပြန့်နှံခြင်း

မြေပဲကို ကမ္ဘာ့အပူလျော့ပိုင်းနှင့် သမပိုင်းဒေသတို့တွင် အများအပြားစိုက်ပျိုးကြသည်။ ကမ္ဘာပေါ်တွင်မြေပဲအများအပြား စိုက်ပျိုးသောဒေသများမှာ အိန္ဒိယ၊ တရုတ်၊ အနောက်အာဖရိက၊ ကွန်ဂို၊

နိုက်ဂျီးရီးယား၊ အမေရိကန်အရှေ့တောင်ပိုင်း စသည့်ဒေသများဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် မကွေး၊ စစ်ကိုင်း၊ မန္တလေး၊ ပဲခူး၊ ဧရာဝတီ၊ ရှမ်း၊ ကရင်၊ မွန် စသည့်ဖြင့် ပြည်နယ်/တိုင်းများ၌ စိုက်ပျိုးပြီး၊ ချင်းပြည်နယ်နှင့် တနင်္သာရီတို့မှာ စိုက်ပျိုးမှု အထူးနည်းပါးလေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရှေးကမြေပဲကို စိုက်ပျိုးလေ့မရှိခဲ့ကြောင်း၊ ခရစ်နှစ် ၁၈၈၅ ခုနှစ်တွင် မကွေးနယ်၌ မြေပဲကို စ၍စိုက်သည်ဟု မှတ်တမ်း အချို့က ဆိုပါသည်။ သို့ရာတွင် ရှမ်းပြည်နယ်၌ထိုထက်စော၍ စိုက်ခဲ့ပြီဟုလည်းဆိုကြပါသည်။

နှစ်အလိုက် မြေပဲစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုကို လေ့လာရာတွင်- ၁၉၉၀ ပြည့်လွန်နှစ်ပိုင်းမှ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်မဖြစ်မှီအထိ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုသည် သင့်သလောက် တိုးတက်မှုရှိသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ် ဝန်းကျင်ကာလများတွင် ထုတ်လုပ်မှု တန်ဖိုး သွားပြီး လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက် အရှိန်ပြန်လည်မြှင့်တက်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၀-၆၁ ခုနှစ်တွင် စိုက်ဧက ၁.၁၈ သန်း အထိရှိလာခဲ့သည်။

၁၉၆၁-၆၂ မှ ၁၉၇၅-၇၆ ခုနှစ်ကာလထိ (၁၅) နှစ်အတွင်း စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုအရှိန် ထပ်မံမြှင့်တင်လာခဲ့ပြီးနောက် ယင်းနောက်ပိုင်းကာလ အရှိန်တန်ဖိုး သွားခဲ့သည်မှာ ကြာမြင့်လာခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။ ယခုအခါ ဆီထွက်သီးနှံများ၏ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုကို ပြန်လည်အရှိန်မြှင့် ဆောင်ရွက်နေချိန်ဖြစ်ကြောင်း နှင့်ဆက်လက်ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်ရဦးမည်

ဖြစ်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

ကြိုက်နှစ်သက်သည့် ရာသီဥတု၊ မိုး/ဆောင်း ပင်ထောင်မြေပဲ

(က) မိုးမြေပဲ (ပင်ထောင်)

မိုးမြေပဲ (ပင်ထောင်) ကို မိုးတွင်းကာလ ဇွန်/ ဇူလိုင်တွင် စိုက်ပျိုးပြီး၊ ဆောင်း မြေပဲ (ပင်ထောင်) ကိုစက်တင်ဘာနှင့် အောက်တိုဘာတို့တွင် စိုက်ပျိုးကြသည်။ မိုးမြေပဲ အတွက် မေလနှင့် ဩဂုတ်လအတွင်း လစဉ်ပျမ်းမျှမိုး ၄ လက်မထက် မနည်းမျှတစွာလိုအပ်ပြီး ယင်းကာလအတွင်း မိုးရေချိန် ၂၀ လက်မမှ ၅၀ လက်မအတွင်း မျှတစွာလိုအပ်သည်။ အပင်သက် ၂၀၊ ၄၀၊ ၇၀ နှင့် ၈၀ ရက်သားများတွင် အစိုဓါတ် အထူးလိုအပ်ပါသည်။

(ခ) မိုးမြေပဲ (ပင်ပြန့်)

မိုးရေချိန် ၂၄ လက်မမှ ၅၀ လက်မ အကြား မေလနှင့် အောက်တိုဘာလအတွင်း လစဉ် ၄ လက်မထက်မနည်း မျှတစွာလိုအပ်ပါသည်။ ပင်သက် ၃၀၊ ၆၀၊ ၉၀၊ ၁၂၀ ရက်သား များတွင် အစိုဓါတ်အထူးလိုအပ်ပါသည်။ အပင်ဖြစ်ထွန်းစဉ် ပျမ်းမျှအပူချိန် ၇၂ ဒီဂရီလိုအပ်သည်။

စားသုံးနည်းများ

မြေပဲကို အဓိကအားဖြင့် စားသုံးဆီ ကြိုတ်ခွဲထုတ်လုပ်စားသုံးခဲ့ကြသည်။ အဆင့်မြင့် လူကြိုက်များ သည့်ဆီဖြစ်သည်။ မြေပဲလှော်၊ မြေပဲယိုနှင့် အခြား မုန့်ပဲသွားရည်စာများအဖြစ်ပါ စားသုံးမှုပြုကြ သည်။ မြေပဲကို ဟင်းရွက်ဆီအဖြစ် အဓိကအသုံးပြုရန် စိုက်ပျိုးကြသော်လည်း ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးတွင် အစား အစာသီးနှံ (Food Crop) အဖြစ် မြေပဲ၏အရေးပါမှုသည် တိုးတက်လာလျက် ရှိသည်။ မြေပဲဆီတွင် အစာခြေချက် နိုင်သော

ပရိတ်တင်ခါတ်ပါဝင်မှု များပြားသဖြင့်လည်းကောင်း၊ မြေပဲဆံ၏ပြုပြင်ပြီး အရသာ မှာထူးကဲမှုရှိ၍လည်းကောင်း လူကြိုက်များလျက် လူတို့၏ စားသုံးသီးနှံ အဖြစ် ရောင်းဝယ်အသုံးပြုမှု များ တိုးတက်လာလျက်ရှိလေသည်။

၁။ (မျိုးရွေးချယ်ခြင်း)

အထွက်ကောင်းမျိုးများဖြစ်သော ဆင်းပဒေသာ ၅၊ ၆၊ ၇၊ ၉၊ ၁၀ မကွေး ၁၁၊ ၁၅ မျိုးများနှင့်ပင်ပြန့် ကျောင်းကုန်း မျိုးကို သုံးစွဲပါ။ အပင်ပေါက် ၈၀% အထက်ရှိသော မျိုးစေ့ကိုစိုက်ပါ။ မစိုက်မီ ၁-ပတ် အလိုတွင် အစေ့ထုတ်၍ ကြီးလွန်းသော သေးလွန်းသော မျိုးများကိုဖယ်ထုတ်ပစ်ပါ။ မျိုးစေ့ကို မစိုက်မီ သြဘာမျိုးစေ့လူးနယ်ဆေး ဖြင့် လူးနယ်စိုက်ပျိုးပါ။

၂။ (မြေယာပြုပြင်ခြင်း)

စိုက်ခင်းကို ထယ်ရေးနက်နက် နှင့် ထွန်ရေးညက်အောင်မြေပြုပြင်ပါ။ မိုးရာသီလယ်မြေများတွင်ဘောင်စနစ်ဖြင့် စိုက်ပျိုးသင့်ပါသည်။

၃။ (စိုက်ချိန်)

မိုးမြေပဲ - ဇွန်လအတွင်း

ဆောင်းမြေပဲ - စက်တင်ဘာလမှ နိုဝင်ဘာလ

စကမြေပဲ - သြဂုတ်လ (၁၅) ရက်အတွင်း

၄။ (စိုက်စနစ်)

ပင်ထောင်မြေပဲ = တန်းကြား ၁၅" x ပင်ကြား ၄"

ပင်ပြန့် ≥ = တန်းကြား ၁၈" x ပင်ကြား ၄"

ပင်ထောင်မြေပဲကို ပင်စည်မမှ ထွက်သည့်ကိုင်(၄)ကိုင် အနည်းဆုံး ရရှိစေရန်နှင့် တစ်ဇက အပင် ဦးရေ(၁)သိန်းဝင်အောင် စိုက်ပျိုးပါက အထွက်နှုန်းတိုးမည်ဖြစ်ပါသည်။မျိုးစေ့ချရာတွင် မျိုးစေ့ကို ၁.၅"- ၂" အတွင်း အစိုဓာတ် လုံလောက်စွာရရှိသော အတိမ်အနက်တွင် စိုက်ပါ။

၅။ (အစိုဓာတ်)

အပင်ဖြစ်ချိန် (၂၅-၄၅) ရက်သားအတွင်း အစိုဓာတ် လုံလောက်စွာရရှိရန်နှင့် အဆန် တည်ချိန် (၇၀- ၉၀) ရက်သားအတွင်း ရေလိုအပ်မှု မရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပါ။